

P6_TA-PROV(2005)0461

WTO:n ministerikokouksen valmistelu

Euroopan parlamentin päätöslauselma Hongkongissa järjestettävän Maailman kauppajärjestön kuudennen ministerikokouksen valmisteluista

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon neuvoston 18. lokakuuta 2005 tekemät päätelmät Maailman kauppajärjestön (WTO) Dohan kehitysohjelmasta,
 - ottaa huomioon 12. toukokuuta 2005 antamansa päätöslauselman, jossa arvioidaan Dohan kierrosta WTO:n yleisten asioiden neuvoston 1. elokuuta 2004 tekemän päätöksen seurauksena¹,
 - ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa WTO:n ministerikokouksista ja erityisesti 25. lokakuuta 2001² ja 3. heinäkuuta 2003³ antamansa päätöslauselmat,
 - ottaa huomioon yleisten asioiden neuvoston 1. elokuuta 2004 tekemän päätöksen Dohan työohjelmasta,
 - ottaa huomioon Dohan ministerikokouksen 14. marraskuuta 2001 antaman WTO:n julistuksen,
 - ottaa huomioon marraskuussa 2004 parlamenttienvälisen liiton ja Euroopan parlamentin järjestämän WTO:ta käsitelleen parlamentaarisen konferenssin istunnon tulokset,
 - ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 36, 27 ja 133 artiklan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 4 kohdan,
- A. toteaa, että WTO:n monenvälinen kauppajärjestelmä on kuluneiden 50 vuoden aikana edistänyt merkittävästi talouskasvua, kehitystä ja työllisyyttä, mutta sen hyödyt ovat jakaantuneet epätasaisesti erityisesti monien kehitysmaiden kannalta,
- B. katsoo, että kansainvälisellä kaupalla voi olla merkittävä rooli talouskehityksen edistämisessä ja köyhyyden vähentämisessä; ottaa huomioon ministerien toteamuksen, jonka mukaan kaikkien kansojen on voitava hyötyä siitä mahdollisuuksien ja hyvinvoinnin kasvusta, jonka monenvälinen kauppajärjestelmä saa aikaan, ja että nämä ovat yrittäneet pitää kehitysmaiden, erityisesti heikoimmin kehittyneiden valtioiden, tarpeet ja edut keskeisellä sijalla Dohan työohjelmassa; katsoo tässä yhteydessä, että markkinoille pääsyn helpottamisella, tasapainoisilla säännöillä, oikein kohdistetulla ja kestäväen rahoitus pohjan omaavalla teknisellä avulla ja valmiuksien parantamiseen tähtäävillä ohjelmilla on merkittävä painoarvo tässä suhteessa,

¹ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2005)0182.

² EYVL C 112 E, 9.5.2002, s. 321.

³ EUVL C 74 E, 2.3.2004, s. 861.

- C. ottaa huomioon, että yleisten asioiden neuvosto vahvisti 1. elokuuta 2004 uudelleen Dohassa annetut julistukset ja päätökset sekä kaikkien jäsenvaltioiden sitoumuksen panna ne täytäntöön ja päätti neuvottelukehyksistä saattaakseen Dohan työohjelman päätökseen ja lopettaakseen Dohassa aloitetut neuvottelut menestyksekkäästi,
- D. ottaa huomioon, että Dohan kehitysohjelman tavoitteena on kehitysmaiden taloudellinen edistyminen; ottaa huomioon, että tämän tavoitteen pitäisi ohjata neuvottelujen kaikkia osa-alueita todellisten ja kestävien kehitystulosten saavuttamiseksi; ottaa huomioon, että neuvotteluista aiheutuvan taloudellisen nettohyödyn olisi kohdistuttava erityisesti vähiten kehittyneisiin maihin vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttamiseksi,
- E. kiinnittää huomiota myönteisen tuloksen työpaikkoja, talouskasvua ja turvallisuutta lisäävään vaikutukseen Euroopassa, sillä EU:n viejien tilaisuudet lisääntyvät entistä menestyksekkäämmässä ja avoimemmassa maailmantaloudessa ja entistä vakaammasta maailmasta koituu hyötyä,

Yleistä

1. katsoo olevan olennaisen tärkeää, että Dohan kierros onnistuu, jotta monenvälinen kauppajärjestelmä vahvistuisi maailmantalouden edistymisen ja harmonisen kehityksen varmistamiseksi; vahvistaa vakaan tukensa sille, että kehitys sijoitetaan Dohan kierroksen ytimeen, ja korostaa, että neuvotteluiden on palveltava köyhyyden poistamista ja globalisaation hyötyjen entistä oikeudenmukaisempaa jakamista; pitää valitettavana neuvottelujen toistaiseksi hidasta edistymistä ennen Hongkongissa pidettävää huippukokousta;
2. kehottaa komissiota ja muita kauppaneuvottelijoita noudattamaan Dohan kehitysohjelman kunnianhimoista ohjelmaa ja toimimaan täysin kehitysulottuvuuden mukaisesti; on hyvin huolissaan siitä, että nämä epäonnistumiset heikentävät vakavasti monenkeskistä kauppajärjestelmää; kehottaa tästä syystä kokoontumaan rakentavaan kuudenteen ministerikokoukseen Hongkongiin, jotta Dohan kehitysohjelma voitaisiin saattaa menestyksekkäästi päätökseen vuonna 2006;
3. korostaa, että Dohan kehitysohjelman tulosten on oltava tasapainossa ja että tuloksista on seurattava velvoitteita kaikille Dohan kierroksen keskeisille aloille;
4. kehottaa kaikkia asianosaisia, etenkin kehittyneitä ja edistyneitä maita, kantamaan vastuunsa ennen Hongkongin kokousta, jotta kierroksen menestyksellinen loppuun saattaminen olisi jälleen askeleen lähempänä; katsoo, että kaikkien osapuolten on ponnistettava kehitystasonsa ja neuvotteluvaltuuksiensa mukaisesti;

Maatalous

5. palauttaa mieliin, että Hongkongissa saavutettaviin maataloutta koskeviin tuloksiin on sisällytettävä ajoissa kaikkien vientitukien vaiheittainen poistaminen samanaikaisesti kaikkien kehittyneiden WTO:n jäsenmaiden toimesta, mukaan lukien elintarvikeapu tai valtion yritysten kautta annettu apu ja muut vientituet;

6. korostaa, että kaupankäyntiä häiritsevän kotimaisen tuen vähentämistä ja markkinoille pääsyn merkittävää tehostamista tarvitaan yhtäläisesti; toistaa tässä suhteessa tukensa yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiselle;
7. korostaa, että Euroopan unionin maatalouden monitoiminnallista luonnetta on kunnioitettava kauppaneuvotteluissa; tukee EU:n muita kuin kauppaa koskevia kysymyksiä painottavaa kantaa, jotta voidaan tukea elintarvikkeiden laatua ja turvallisuutta, ympäristön suojelua ja maaseudun työllisyyttä ja kehittämistä;
8. kehottaa tunnustamaan tarkoituksenmukaisella tavalla käynnissä olevalla kierroksella toteutettavat maantieteelliset nimitykset alueelliseen kehitykseen vaikuttavana tekijänä ja keinona säilyttää kulttuuriperinteet;
9. korostaa, että on tärkeää löytää herkkiä tuotteita koskeva ratkaisu täysimääräisesti Dohan kehityskierroksen periaatteita noudattaen; kehottaa löytämään puuvillaa koskevan tehokkaan ratkaisun; korostaa tässä yhteydessä, että kaikki kehittyneissä maissa sovelletut puuvillan vientiin liittyvät tukitoimet on poistettava vuoden 2010 loppuun mennessä ja kehottaa erityisesti Yhdysvaltoja seuraamaan EU:n esimerkkiä puuvillamarkkinoittensa uudistamisessa;

Muiden kuin maataloustuotteiden pääsy markkinoille (NAMA)

10. korostaa, että NAMA-neuvotteluita WTO:ssa olisi nopeutettava mahdollisimman pian; katsoo, että kehittyneiden maiden ja kehitysmaiden väliset sekä myös kehitysmaiden sisäiset kaupan esteet ovat kestävän kehityksen jarru; katsoo, että eteläisten kehitysmaiden välisten markkinoiden asteittaisen avautumisen kannalta on välttämätöntä, että kehittyneet maat kantavat vastuuta ja avaavat markkinansa vähiten kehittyneille maille; katsoo lisäksi, että etuusjärjestelmän häviämiseen liittyvään ongelmaan olisi tartuttava;
11. vaatii, että NAMA-neuvotteluissa hyväksyttävässä mallissa otetaan täysimääräisesti huomioon osittaisesta vastavuoroisuudesta sovittu periaate sekä se tilanne, että kehittyneet maat soveltavat pääsääntöisesti korkeita teollisuustulleja, joiden merkitys niiden budjettien tulopuolelle on huomattava; tähdentää, että mallin on oltava sellainen, että se mahdollistaa kehitysmaiden uusien teollisuusalojen asianmukaisen suojelemisen, edistää teollistumista ja talouden monipuolistamista ja turvaa työllisyyden erityisesti vähiten kehittyneissä maissa;
12. huomauttaa, että on strategisesti tärkeää, että kaikki kauppakumppanit poistavat perustelluissa tapauksissa myös tullien ulkopuoliset kaupan esteensä, sillä ne vaikeuttavat pääsyä markkinoille ja saattavat vaikeuttaa sitä edelleen, kun tulliesteitä vähennetään entisestään;

Palvelut

13. tunnustaa, että Hongkongin ministerikokouksessa on tarpeen pohjustaa erityisesti kehitysmaiden keskuudessa kunnianhimoista palveluiden kauppaa koskevaa sopimusta (GATS-sopimus), jolla yhtäällä parannetaan EU:n palveluntarjoajien pääsyä markkinoille ja turvataan toisaalla kaikkien WTO:n jäsenten itsenäisyys niiden palvelualojen sääntelyn suhteen GATS-sopimuksen mukaisesti; panee merkille, että EU

on hyvin kiinnostunut laajentamaan palveluiden tuottajien vientimahdollisuuksia; katsoo, että palvelukauppaa koskevissa asioissa on edistytävä merkittävästi, terveydenhuolto-, koulutus- ja audiovisuaalialan palveluita lukuun ottamatta;

14. vaatii, että kehittyneet ja kehittyvät WTO:n jäsenet osoittavat samantasoista sitoumusta kuin EU:n tarkistetussa tarjouksessa tammikuussa 2005 ja esittävät kohtuullisia tarjouksia; katsoo, että palvelukaupan markkinoiden avaamiseksi entisestään olisi harkittava muita lähestymistapoja vähiten kehittyneiden maiden etuja kunnioittaen, koska Dohan neuvottelut eivät toistaiseksi ole edistyneet; vaatii lisää avoimuutta GATS-neuvotteluihin;

Kehitystä koskevat kysymykset

15. on voimakkaasti sitä mieltä, että kauppa yhdistettynä kehitysapuun ja velkahuojennukseen on olennaisen tärkeä tekijä vuoden 2015 vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttamisen kannalta; pyytää tämän vuoksi kehitystä koskevissa Dohan kierroksen asioissa konkreettisia tuloksia, joita olisi saavutettava jo Hongkongin ministerikokouksessa; katsoo, että erityis- ja erilliskohtelun soveltamisesta olisi tultava WTO-sopimusten olennainen osa;
16. kehottaa teollisuusmaita avaamaan markkinansa vähiten kehittyneistä maista lähtöisin olevien tuotteiden tullittomalle ja kiintiöttömälle pääsylle, kuten Euroopan unioni on jo tehnyt erityisesti "kaikki paitsi aseet" -järjestelyn seurauksena; kannattaa täysin ajatusta vähiten kehittyneitä maita ja muita heikommassa asemassa olevia maita koskevasta "vapaasta kierroksesta"; katsoo, että tämä vauhdittaisi merkittävästi pohjoisen ja etelän välistä kauppaa;
17. korostaa, että vähiten kehittyneet maat eivät voi koskaan hyötyä kehittyneiden maiden markkinoiden avaamisesta, ellei tällaisiin toimenpiteisiin liitetä kauppaa koskevaa teknistä tukea;
18. kehottaa ottamaan käyttöön "tukea kauppaa vastaan" -järjestelyn niille kehitysmailla, jotka tarvitsevat apua kehittääkseen valmiuksia, jotka ovat välttämättömiä etujen saamiseksi markkinoille pääsyn helpottamisesta ja kaupan sääntöjen parantamisesta ja jotka myös mahdollistavat niiden monipuolistaa tuotantopohjaansa, korvata tulleista saatuja varoja muilla verotuloilla ja täyttää WTO:ssa tekemänsä sitoumukset;
19. kehottaa etsimään mahdollisimman nopeasti pysyvän ratkaisun TRIP:n (teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvien näkökohtien) ja TRIM:n (kauppaan liittyvien investointitoimien) alalla, jotta varmistetaan lääkkeiden saatavuus sellaisissa maissa, joissa ei ole lääkealan tuotantokapasiteettia ja joilla on kansanterveydellisiä huolenaiheita;

Muita asioita

20. kehottaa Hongkongin ministerikokousta saavuttamaan merkittävää edistystä muissa asioissa; korostaa, että on tärkeää helpottaa kaupankäyntiä tehostamalla tavaroiden ja palvelujen vaihtoa maiden välillä, erityisesti kehitysmaissa; vaatii selventämään tullimenettelyitä ja vähentämään merkittävästi niihin liittyvää byrokratiaa;

21. tähdentää, että on tärkeää saavuttaa konkreettisia tuloksia ankarammista monenvälisistä säännöistä polkumyynnin vastaisissa toimissa ja vientituki- ja tasoitustullitoimenpiteissä, ottaen huomioon kehitysmaiden ja vähiten kehittyneiden maiden tarpeet; kehottaa saavuttamaan edistystä teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvissä näkökohdissa ja väärennysten ja piraattikopioiden vastaisissa toimissa; katsoo, että näiden tavoitteiden saavuttaminen vahvistaa monenvälistä kauppajärjestelmää;
22. korostaa muiden kuin kaupallisten kysymysten, kuten sosiaalisten, ympäristöä ja kulttuuria koskevien kysymysten, huomioon ottamisen tärkeyttä Dohan kierroksella; painottaa, että työllisyyttä ja sosiaalikysymyksiä koskevan keskustelun jättäminen kauppaneuvotteluiden ulkopuolelle voi vaikuttaa kielteisesti Hongkongissa saavutetun edistyksen saamaan kannatukseen WTO:n jäsenvaltioiden kansalaisten keskuudessa;
23. toivoo kauppaa ja ympäristöä koskevien neuvotteluiden johtavan asianmukaisiin menettelyihin, joilla varmistetaan, että kaikki kauppaa koskevat ratkaisut ovat yhdenmukaisia monenvälisiin ympäristösopimuksiin sisältyvien kauppaan liittyvien toimien kanssa;

WTO:n uudistaminen ja avoimuus

24. kehottaa komissiota pitämään parlamentin täysin ajan tasalla ennen Hongkongissa pidettävää ministerikokousta ja sen aikana ja koko neuvotteluiden keston ajan ja käymään säännöllistä vuoropuhelua parlamentin kanssa EU:n neuvottelustrategian pääelementeistä; palauttaa mieleen Uruguay'n kierroksen päätteeksi saavuttamansa oikeuden hyväksyä äänestämällä uusien kierrosten tulokset;
25. painottaa, että on tärkeää ylläpitää WTO:n monenvälisen kauppajärjestelmän julkista ja poliittista tukea; korostaa, että on kiireellisesti huolehdittava yleisön tiedottamisesta ja siitä että WTO-järjestelmän uudistuksesta keskustellaan;
26. vaatii hyvin tarpeellista WTO:n uudistamista, sen neuvottelumenettelyiden uudistaminen mukaan lukien, jotta parannetaan tehokkuutta ja avoimuutta ja jotta saavutetaan konsensus WTO:n jäsenien keskuudessa; korostaa samoin WTO:n riitojenratkaisumenettelyn uudistamisen tärkeyttä;

o

o o

27. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle, neuvostolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille ja WTO:n pääsihteerille.